2025/1205

20.6.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/1205,

19. juuni 2025,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/696 rakenduseeskirjad, mis käsitlevad kosmose jälgimise ja seire partnerlusse täiendavate liikmesriikide kaasamise menetlust

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/696, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL, [1] eriti selle artikli 58 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EL) 2021/696 artiklile 57 võib iga liikmesriik osaleda kosmose jälgimise ja seire partnerluses (edaspidi „SST partnerlus“), kui ta vastab nimetatud artiklis sätestatud kriteeriumidele.

(2) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2022/1245 [2] on kehtestatud normid ja menetlused, mis puudutavad liikmesriikide osalemist SST alakomponendis, SST partnerluse loomist ja esialgsete põhiliste tulemusnäitajate väljatöötamist. Määrusega (EL) 2021/696 kehtestatud osalemiskriteeriumidele ja rakendusotsuse (EL) 2022/1245 I lisas kehtestatud individuaalsetele ja kollektiivsetele tingimustele vastavaks peeti viitteist liikmesriiki. Need liikmesriigid määrasid riiklikud üksused, mis moodustavad üheskoos kosmose jälgimise ja seire partnerluse, ning kirjutasid 11. novembril 2022 alla kosmose jälgimise ja seire partnerluslepingule (edaspidi „SST partnerlusleping“), millega kehtestati vastastikuse koostöö normid ja mehhanismid. Lisaks sellele allkirjastasid need liikmesriigid 11. juulil 2023 SST kontaktpunktiga kosmose jälgimise ja seire alase koostöö rakenduskokkulepped ja 13. juulil 2023 intellektuaalomandiõigustega seotud õiguste ja kohustuste lepingu (edaspidi „intellektuaalomandiõiguse leping“).

(3) Huvi SST partnerluses osalemise vastu on väljendanud ka teised liikmesriigid. Seepärast palus komisjon 10. oktoobril 2024, et programmikomitee kosmose olukorrast ülevaate saamise (SSA) koosseis annaks liikmesriikide huvist SST partnerluses osalemise vastu teada 9. detsembriks 2024. Mitu neist liikmesriikidest avaldas huvi osaleda SST partnerluses.

(4) Et teised liikmesriigid saaksid SST partnerluses osaleda, on vaja kehtestada täiendavad nõuded selle kohta, kuidas nad peavad oma osalemistaotluse esitama ja kuidas tuleb kontrollida nende vastavust määruses (EL) 2021/696 sätestatud osalemiskriteeriumidele, mida on täpsustatud rakendusotsuses (EL) 2022/1245 sätestatud individuaalsete tingimustega. Teistel liikmesriikidel peaks olema juurdepääs olemasolevatele lepingutele ja kokkulepetele ja vajaduse korral mis tahes muudele dokumentidele, mis on SST partnerluse liikmetele kättesaadavad, et nad saaksid oma taotluse ette valmistada ja tagada, et nende panus SST partnerlusse võtab piisavalt arvesse ja arendab edasi SST partnerluse seniseid saavutusi.

(5) Kui liikmesriik pakub SST partnerlusele välja sensoreid, peaks kehtima nõue, et nende sensorite lisaväärtust olemasoleva SST partnerluse jaoks tuleb tõendada arhitektuuriuuringuga, nagu on viidatud rakendusotsuses (EL) 2022/1245 sätestatud kollektiivsetes tingimustes.

[1] ELT L 170, 12.5.2021, lk 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj.

[2] Komisjoni 15. juuli 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/1245, millega kehtestatakse normid ja menetlused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/696 kohaldamiseks seoses liikmesriikide osalemisega SST alakomponendis, SST partnerluse loomisega ja esialgsete põhiliste tulemusnäitajate väljatöötamisega (ELT L 190, 19.7.2022, lk 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1245/oj).

(6) Osalemist taotlevatele liikmesriikidele tuleks taotluse esitamiseks näha ette tähtaeg, et nad saaksid osaleda järgmises toetuslepingus, mille SST partnerlus ja komisjon sõlmivad enne järgmise toetuse avaldamist 2025. aasta neljanda kvartali ja 2026. aasta esimese kvartali vahelisel ajal.

(7) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2021/696 artikli 107 lõikes 1 nimetatud programmikomitee SSA koosseisu arvamusega.

(8) Käesolev otsus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, et taotluste menetlemiseks ja järgmise toetuslepingu ettevalmistamiseks jääks piisavalt aega, et tagada ELi SST teenuste katkematu osutamine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva otsusega kehtestatakse menetlus, mille alusel saaksid ka teised liikmesriigid kosmose jälgimise ja seire (SST) partnerluses osaleda.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „SST partnerlus“ – määratud riiklike üksuste partnerlus, mis on loodud määruse (EL) 2021/696 artikli 58 lõikes 2 osutatud SST partnerluslepinguga;

2) „osalev liikmesriik“ – SST partnerluses osalev liikmesriik.

Artikkel 3

Taotluse esitamine

1. Liikmesriik, kes ei ole osalev liikmesriik, võib taotleda osalemist SST partnerluses, esitades selleks komisjonile individuaalse taotluse vastavalt lõigetele 2–6 (see liikmesriik on „osalemist taotlev liikmesriik“).

SST partnerlus annab liikmesriikidele, kes on teatanud oma huvist SST partnerlusega liituda, juurdepääsu kehtivatele lepingutele ja kokkulepetele ja vajaduse korral mis tahes muudele dokumentidele, mis on SST partnerluse liikmetele kättesaadavad.

2. Osalemist taotlev liikmesriik määrab ennast esindama oma territooriumil asutatud riikliku üksuse. See üksus on liikmesriigi avaliku sektori asutus või asutus, kes on volitatud teostama avalikku võimu.

3. Osalemist taotlev liikmesriik esitab taotluse, mis sisaldab järgmist:

a) lõike 2 kohaselt määratud riikliku üksuse nimi ja kontaktandmed;

b) teave kas SST alakomponendi jaoks kättesaadava piisava SST sensori ja selle käitamiseks vajalike inimressursside või spetsiaalselt SST jaoks välja töötatud ja SST alakomponendi jaoks kättesaadava piisava operatiivanalüüsi- ja andmetöötlussuutlikkuse omamise või neile juurdepääsu kohta ning osalemist taotleva liikmesriigi tehtud ja valideeritud esialgne turvariskihinnang iga SST sensori ja andmetöötlusvõimekuse kohta, mis tõendab vastavust määruse (EL) 2021/696 artikli 57 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kriteeriumidele, mida on täpsustatud rakendusotsuse (EL) 2022/1245 I lisa 1. jaos sätestatud individuaalsete tingimustega;

c) kui osalemist taotlev liikmesriik pakub oma taotluses välja sensoreid, rakendusotsuse (EL) 2022/1245 III lisa 2. jao punktis 2 sätestatud kollektiivsetes tingimustes osutatud arhitektuuriuuring, mille on koostanud osalemist taotlev liikmesriik ja SST partnerlus ning milles analüüsitakse osalemist taotleva liikmesriigi väljapakutud sensorite lisaväärtust SST partnerluse jaoks.

4. Kui taotlus sisaldab salastatud teavet, kohaldatakse nõukogu otsust 2013/488/EL ([3]). Osalemist taotlev liikmesriik ei tohi taotluses esitada salastatud teavet, mille salastatuse tase on rangem kui RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

Taotlused peavad sisaldama kokkuvõtet, mis ei sisalda salastatud teavet.

5. Taotlused tuleb esitada 15 kalendripäeva jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist kella 17.00ks Brüsseli aja järgi elektrooniliselt järgmisel e-posti aadressil: DEFIS-SST@ec.europa.eu. Erandlike asjaolude korral võib komisjon osalemist taotleva liikmesriigi põhjendatud palve peale nimetatud tähtaega pikendada kuni viie kalendripäeva võrra.

6. Pärast seda, kui taotlus on vastavalt lõikele 5 esitatud, saadetakse iga taotluse üks püsikoopia võimalikult kiiresti järgmisel aadressil:

Euroopa Komisjon
Kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat
Üksus C.1 – turvaline ühenduvus ja kosmose jälgimine
BREY 07/080
Avenue d'Auderghem 45
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Artikkel 4

Vastavuse hindamine

1. Komisjon hindab taotlust.

2. Taotluse hindamise käigus võib komisjon saata taotluse kohta küsimusi ja märkusi artikli 3 lõike 3 punktis a osutatud riiklikule üksusele, kelle osalemist taotlev liikmesriik on määranud. Osalemist taotlev liikmesriik peab vastama nelja nädala jooksul ja vajaduse korral ajakohastama oma taotlust.

3. Komisjon hindab, kas

a) osalemist taotlev liikmesriik on tõendanud vastavust määruse (EL) 2021/696 artikli 57 lõike 1 punktides a ja b sätestatud kriteeriumidele, nagu on täpsustatud rakendusotsuse (EL) 2022/1245 I lisa 1. jao individuaalsetes tingimustes;

b) kui osalemist taotlev liikmesriik pakub oma taotluses välja sensorid, tõendab SST partnerlus arhitektuuriuuringu osana, et osalemist taotleva liikmesriigi pakutud sensorid annavad SST partnerlusele lisaväärtust.

4. Komisjon annab osalemist taotlevale liikmesriigile ja osalevate liikmesriikide määratud riiklikele üksustele vastavuse hindamise tulemustest teada.

([3]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

Artikkel 5

Lõplik heakskiitmine

1. Kui komisjon on teinud kindlaks, et taotlus vastab artiklis 4 sätestatud nõuetele, saadab taotlev liikmesriik komisjonile SST partnerluslepingu, intellektuaalomandiõiguse lepingu ja SST kontaktpunktiga sõlmitud rakenduskokkulepete allkirjastatud eksemplarid.

2. Komisjon avaldab oma veebisaidil osalevate liikmesriikide ajakohastatud nimekirja.

Artikkel 6

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 19. juuni 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN